40 de ani de luptă a partidului pentru libertatea și fericirea poporului

Sărbătorirea a 40 de ani de existență glorioasă a partidului nostru constituie un minunat prilej de trecere în revistă a principalelor momente din lupta eroică, dusă cu consecvență, timp de decenii, de cei mai buni fii ai clasei muncitoare — comuniștii.

Partidul Comunist din Romînia a fost creat în focul marilor bătălii de clasă din anii 1917—1921, ani care caracterizează o nouă etapă în lupta clasei muncitoare din Romînia, datorită adîncirii contradicțiilor sociale, urmărilor lăsate de pustiirea războiului, datorită avîntului revoluționar creat de influența directă a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Rezultat al procesului istoric de dezvoltare a luptelor revoluționare duse de clasa muncitoare din țara noastră, Partidul Comunist din Romînia este continuatorul celor mai bune tradiții de luptă ale poporului. El a ridicat pe o treaptă superioară lupta dusă de veacuri de masele populare pentru eliberarea națională și socială. „Partidul Comunist Romîn — arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — călăuzit în activitatea sa de teoria marxist-leninistă, și-a luat asupra sa sarcina să îndrumeze clasa muncitoare și întregul popor pe calea înfăptuirii unei societăți, în care să dispară exploatarea omului de către om".

Crearea Partidului Comunist din Romînia, care reprezintă victoria istorică a leninismului asupra oportunismului și reformismului în mișcarea muncitorească din țara noastră, inaugurează o nouă etapă în lupta de eliberare a poporului muncitor de sub jugul capitalismului.

Burghezia și moșierimea nu vedeau, firește, cu ochi buni apariția, pe arena politică, a partidului marxist-leninist al clasei muncitoare.

De aceea, chiar din momentul constituirii lui, clasele exploatatoare au încercat să-l desființeze.

Arestarea delegaților la Congresul de întemeiere a partidului, din 8 mai 1921, pentru „vina" de a fi votat afilierea la Internaționala a III-a Comunistă, nu a reușit să frîngă elanul celor ce știau că luptă pentru o cauză dreaptă.

Cu toată prigoana dezlănțuită de clasele exploatatoare, în alianță cu social-democrații de dreapta și centriștii, cu toate piedicile puse în calea

activității partidului, încă de la înființarea sa, cu toate încercările claselor exploatatoare de a lipsi masele muncitoare de conducătorul lor firesc, înfruntînd teroarea, Partidul Comunist și-a strîns rîndurile, a călit ideologicește pe membrii săi, „și-a luat asupra sa măreața și totodată istorica sarcină de a restabili unitatea politică și de acțiune a clasei muncitoare, de a organiza și conduce lupta muncitorilor, țăranilor și intelectualilor, pentru ridicarea stării lor materiale, politice și culturale, pentru o Romînie liberă, democratică și independentă“ [1]).

Constituirea Partidului Comunist și consolidarea sa, împotriva tuturor încercărilor burgheziei și moșierimii de a-i împiedica orice acțiune, au dovedit tăria mișcării muncitorești din țara noastră, au dat o lovitură nimicitoare tuturor curentelor potrivnice marxism-leninismului.

Partidul Comunist a reușit să se situeze, încă din primele zile ale existenței sale, în fruntea maselor exploatate, să se afirme ca o forță socială de care a trebuit să se țină seama în tot cursul desfășurării ulterioare a evenimentelor politice din țara noastră.

Prin făurirea Partidului Comunist, pe arena vieții politice din Romînia a apărut partidul, care a condus cu hotărîre masele muncitoare în lupta pentru instaurarea dictaturii proletariatului și construirea societății socialiste.

În perioada de stabilizare relativă și vremelnică a capitalismului, între anii 1923 și 1929, Partidul, militînd pentru realizarea frontului unic al clasei muncitoare, a condus cu fermitate noile lupte greviste ale oamenilor muncii.

Partidul a desfășurat o susținută muncă în organizațiile sindicale, conducîndu-le pe calea luptei revoluționare, și a reușit să strîngă în jurul lor mase largi de oameni ai muncii, care luptau pentru realizarea revendicărilor imediate.

Partidul Comunist s-a ridicat cu hotărîre împotriva samavolniciilor guvernelor burghezo-moșierești. El a demascat intenția claselor exploatatoare de a suprima libertățile cucerite de masele muncitoare în anii de avînt revoluționar.

Încă din primele zile ale existenței sale, Partidul Comunist din Romînia, situîndu-se în fruntea maselor și apărîndu-le interesele, a reușit să impună menținerea celor mai multe dintre cuceririle lor din perioada anilor de avînt revoluționar.

Mobilizînd masele muncitoare pentru apărarea revoluționară a Statului Sovietic, situîndu-se pe poziții marxist-leniniste în problema națională, exprimînd, prin politica sa justă, interesele tuturor oamenilor muncii, Partidul Comunist din Romînia și-a atras și mai mult ura claselor exploatatoare.

În primăvara anului 1924 guvernul burghezo-moșieresc, comițînd un act de vădită samavolnicie, a scos partidul în afara legilor. Burghezia și moșierimea urmăreau prin aceasta să lipsească masele muncitoare de adevăratul lor conducător, să dezorganizeze mișcarea muncitorească și să-și lărgească astfel posibilitățile de exploatare.

În numărul unic al ziarului „Lupta comunistă“, din 10 aprilie 1924, Partidul și-a afirmat cu curaj și claritate poziția, arătînd că, oricît de mare

---

1) Gh. Gheorghiu-Dej, *Articole și cuvîntări*, ed. IV, p. 10.

ar fi teroarea, el nu va părăsi postul său de conducător al maselor muncitoare exploatate, de conducător al țărănimii jecmănite și al naționalităților minoritare asuprite, post la care va rămîne cu hotărîre pînă la completa doborîre a oligarhiei și aplicarea integrală a principiilor democrației și libertății pentru clasa muncitoare.

Reorganizîndu-și activitatea în noile condiții impuse de scoaterea în afara legilor, Partidul a îmbinat cu măiestrie activitatea ilegală cu metodele muncii legale, făurind un puternic aparat ilegal de partid, desfășurînd, în același timp, o susținută muncă în organizațiile sindicale pentru apărarea drepturilor celor ce muncesc și militînd pentru făurirea frontului unic de jos.

Sprijinind activitatea organizațiilor legale, îndrumînd activitatea Blocului Muncitoresc-Țărănesc, Partidul Comunist din Romînia a luptat pentru apărarea drepturilor țărănimii jefuite de moșieri, chiaburi și cămătari și apăsate de povara birurilor impuse de statul claselor exploatatoare. În focul acestor lupte s-a făurit alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Partidul a înregistrat aceste succese, luptînd cu consecvență pentru a apăra linia sa marxist-leninistă împotriva devierilor de dreapta sau de „stînga", împotriva curentelor antimarxiste, care urmăreau să șubrezească poziția sa consecvent revoluționară.

Partidul a mobilizat masele largi împotriva politicii guvernelor burghezo-moșierești de pregătire a războiului antisovietic, arătîndu-le că un astfel de război constituia un atac direct împotriva propriilor lor interese vitale.

Criza economică dintre anii 1929 și 1933, adîncind și mai mult mizeria maselor muncitoare, a dat un nou impuls avîntului revoluționar, care s-a manifestat în acțiuni muncitorești de mare amploare.

O pagină de glorie în istoria mișcării muncitorești au înscris luptele minerilor de la Lupeni, din 1929, care au fost apreciate de Internaționala Comunistă ca „o dovadă că un însemnat proces de radicalizare a maselor se desăvîrșește, că lupta de clasă a proletariatului romîn, sub conducerea Partidului Comunist din Romînia, a intrat într-o fază mai înaltă".

Congresul al V-lea al Partidului Comunist din Romînia, din anul 1931, marchează un moment de o deosebită importanță în viața și lupta lui revoluționară. Lucrările lui s-au desfășurat într-un moment în care partidul, lichidînd, cu sprijinul Internaționalei Comuniste, luptele fracționiste fără de principii, ieșise întărit, prin călirea marxist-leninistă a membrilor săi.

Congresul al V-lea, făcînd o profundă analiză marxist-leninistă a desfășurării luptelor revoluționare în țara noastră, a stabilit caracterul, forțele motrice și perspectivele procesului revoluționar din Romînia. Respingînd teoriile false, oportuniste, de dreapta și de „stînga", el a arătat că Romînia se găsea în fața desăvîrșirii sarcinilor revoluției burghezo-democratice și a indicat căile de realizare a acestui proces revoluționar, în conformitate cu tezele leniniste privitoare la rolul conducător al proletariatului în revoluțiile burghezo-democratice din perioada imperialismului.

Aplicînd hotărîrile Congresului al V-lea, Partidul a condus eroicele lupte ale ceferiștilor și petroliștilor din februarie 1933, care se înscriu printre cele mai mari bătălii de clasă.

Internaționala Comunistă, apreciind eroica luptă a ceferiștilor și petroliștilor din februarie 1933, arăta că aceasta a grăbit acțiunile hotărîte ale altor detașamente proletare. Ea a pregătit întreaga mișcare revoluționară prin noi forme și metode de luptă de mase, aplicate pentru prima dată în Romînia.

Aceste forme noi de luptă au avut un răsunet mondial, au îmbogățit experiența proletariatului din alte țări. Avînd un pronunțat caracter antifascist, luptele ceferiștilor și petroliștilor au întîrziat instaurarea dictaturii fasciste în Romînia, constituind, pe plan internaținal, prima manifestare de luptă împotriva fascismului, după ce acesta ajunsese la putere în Germania.

Mai mult ca oricînd, realizarea unității de acțiune a clasei muncitoare se impunea acum ca o necesitate imperioasă. În anii care au urmat, Partidul Comunist a făcut eforturi neîntrerupte pentru realizarea acestei unități atît de necesare poporului muncitor. Aceste eforturi s-au lovit însă de refuzul sistematic al șefilor social-democrați oportuniști.

Pe linia luptei împotriva primejdiei fasciste, Partidul a inițiat crearea unui însemnat număr de organizații legale de masă, care aveau menirea să mobilizeze acțiunile tuturor luptătorilor antifasciști. Întreaga activitate a partidului în acest domeniu a fost călăuzită de directivele Congresului al VII-lea al Internaționalei Comuniste (1935).

În aceste împrejurări destul de grele, Partidul Comunist din Romînia s-a dovedit a fi singurul apărător de nădejde al maselor exploatate, singurul luptător consecvent împotriva fascismului. El a arătat maselor că numai frontul unic proletar poate stăvili uneltirile războinice ale fasciștilor.

Eforturile depuse de Partid, pentru a opri înaintarea fascismului, au întîmpinat rezistența sistematică a liderilor social-democrați de dreapta și a conducătorilor partidelor burgheze care, prin activitatea lor trădătoare, au netezit terenul dictaturii fasciste. Dictatura regală a constituit prologul odioasei dictaturi antonesciene, care s-a instaurat în septembrie 1940 și a tîrît Romînia în criminalul război antisovietic, alături de Germania fascistă.

Partidul Comunist a deschis lupta hotărîtă împotriva dictaturii antonesciene, demascînd, prin documentul intitulat „Punctul nostru de vedere", din 10 septembrie 1940, atitudinea burgheziei romînești și partidelor ei care, pline de ură împotriva maselor populare, au acceptat dictatul de la Viena și au sprijinit aducerea la putere a fascismului.

În platforma de luptă din ianuarie 1941, intitulată „Pentru pace și independența națională a poporului romîn", Partidul sublinia că numai politica de strînsă prietenie cu Uniunea Sovietică poate salva poporul romîn de urmările catastrofale ale războiului imperialist.

Militînd pentru crearea unui front unit al întregului popor, Partidul Comunist din Romînia elaborează, în septembrie 1941, platforma de luptă, prin care cheamă pe toți patrioții la realizarea acestui front îndreptat împotriva ocupanților hitleriști, împotriva celor ce trădaseră țara, împingînd-o într-un război nedrept.

Mase tot mai largi au participat, sub conducerea comuniștilor, la acțiunile întreprinse în vederea sabotării mașinii fasciste de război.

Prin activitatea sa îndreptată împotriva războiului, Partidul Comunist din Romînia a pregătit condițiile realizării frontului patriotic antihitlerist. Acesta avea să joace un rol important în lupta pentru scoaterea pe cale re-

voluționară a Romîniei din războiul criminal antisovietic și întoarcerea armelor împotriva hitleriștilor.

Realizarea, în iunie 1943, a Frontului Patriotic Anhitlerist a însemnat izolarea și mai mare a partidelor burghezo-moșierești și a conducătorilor social-democrați oportuniști de masele populare. Ca urmare a luptei consecvente duse de Partidul Comunist, cu toate repetatele ei refuzuri, conducerea P.S.D.a trebuit totuși să accepte, sub presiunea masei membrilor acestui partid, crearea, în mai 1944, a Frontului Unic Muncitoresc.

Făurirea Frontului Unic Muncitoresc a constituit un moment important pe drumul care a dus la lichidarea dictaturii fasciste din țara noastră.

Lupta eroică a comuniștilor a pregătit terenul insurecției victorioase de la 23 August 1944, organizate și conduse de Partid, prin care a fost lichidat regimul de dictatură militaro-fascistă a lui Antonescu. Țara a ieșit din războiul antisovietic și s-a alăturat luptei împotriva Germaniei hitleriste și aliaților ei, întorcînd armele împotriva cotropitorilor fasciști. Victoria măreață de la 23 August a însemnat o cotitură hotărîtoare în istoria Romîniei, începutul unei ere noi în viața țării noastre, a poporului romîn și naționalităților conlocuitoare. Ea a marcat începutul revoluției populare, începutul adîncilor transformări revoluționare, care au dus la cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare, la instituirea dictaturii proletariatului și la construirea societății socialiste.

Victoria forțelor populare de la 23 August 1944 a fost încununarea luptelor pentru pîine și libertate purtate de-a lungul vremurilor de oamenii muncii din țara noastră, împotriva asupritorilor și exploatatorilor. Ea a deschis în fața poporului muncitor perspectiva măreață a vieții noi, libere și îmbelșugate, a unei dezvoltări continue pe drumul luminos al socialismului. Ziua de 23 August a devenit cea mai mare sărbătoare națională a poporului nostru. Întreaga semnificație istorică a acestei zile ne apare în toată strălucirea ei astăzi, cînd privim, cu legitimă mîndrie, rezultatele impresionante ale muncii și luptei poporului în anii care au trecut de la eliberarea patriei noastre de către glorioasa Armată Sovietică. În cei aproape 17 ani care s-au scurs de atunci, sub conducerea înțeleaptă a Partidului, poporul muncitor a sfărîmat lanțurile robiei burghezo-moșierești și, pe ruinele vechii lumi de mizerie și asuprire, a înălțat edificiul măreț al societății socialiste, făurindu-și o viață nouă, luminoasă și prosperă. S-a pus capăt exploatării omului de către om, a fost smulsă din rădăcini nedreptatea și silnicia. Țara și-a schimbat cu totul înfățișarea, lichidînd starea de înapoiere economică și culturală, în care a ținut-o regimul burghezo-moșieresc, situația umilitoare de hinterland agrar al capitalismului occidental. Activitatea clocotitoare a muncitorilor, țăranilor muncitori și intelectualității legate de popor a determinat schimbări hotărîtoare în toate domeniile vieții materiale și spirituale, deschizînd calea progresului neîntrerupt, economic, social și cultural, calea creșterii continue a nivelului de trai al oamenilor muncii. Succesele excepționale înregistrate în acești ani dovedesc, în chipul cel mai evident, că activitatea creatoare a poporului muncitor, călăuzită de Partid și luminată de învățătura marxist-leninistă, de ideologia proletariatului, reprezintă o forță uriașă, în stare să transforme realitatea socială, să statornicească în viața societății rînduieli noi de libertate și dreptate, să înalțe civilizația și cultura pe culmile viitorului comunist, către care aspiră omenirea progresistă.

In opera de construcție socialistă realizată în țara noastră sub conducerea fermă a Partidului Muncitoresc Romîn, și-a găsit o nouă verificare caracterul de valabilitate generală al marxism-leninismului, ca teorie și tactică revoluționară. Linia urmată de Partid, în condițiile specifice ale țării noastre, exprimă limpede legile fundamentale, de semninificație universală ale procesului de trecere de la capitalism la socialism, în primul loc necesitatea lichidării revoluționare a dominației exploatatorilor și instaurării dictaturii proletariatului.

Credincios învățăturii marxist-leniniste, spiritului ei creator, Partidul a aplicat cu măiestrie tezele ei în rezolvarea sarcinilor ce decurgeau din condițiile concrete ale țării noastre și ale fiecărei etape a drumului străbătut. El a elaborat, pentru toate momentele, linia politică, a cărei realizare a asigurat succesul luptei. În împrejurările care au urmat actului eliberator de la 23 August 1944, Partidul s-a orientat cu fermitate pe linia indicată de tezele marxist-leniniste ale Congresului al V-lea, care arătau că desăvîrșirea sarcinilor revoluției burghezo-democratice reprezintă condiția prealabilă a trecerii imediate la înfăptuirea revoluției socialiste. Profunda înțelegere a desfășurării procesului revoluționar din țara noastră, a drumului care ducea de la prima lui etapă la etapa a doua, aceea a realizării sarcinilor socialiste, a permis Partidului să elaboreze, pentru fiecare din aceste momente, strategia și tactica corespunzătoare. El a știut să se orienteze cu siguranță în condițiile noi, pe care nu putea să le prevadă Congresul al V-lea, în situația creată de înaintarea victorioasă a armatelor sovietice pe teritoriul țării noastre și de faptul că mișcarea revoluționară se dezvoltă nemijlocit din lupta întregului popor pentru elibrarea sa de sub jugul fascist.

Aprecierea justă a esenței procesului revoluționar, în prima lui etapă, a dat Partidului posibilitatea de a stabili natura sarcinilor esențiale, hotărîtoare pentru acest proces: lichidarea puterii de stat a burgheziei și moșierimii, statornicirea dictaturii democrat-revoluționare a proletariatului și țărănimii, îndepărtarea rămășițelor feudale din economia țării printr-o reformă agrară democratică, prin exproprierea moșierilor și împroprietărirea fără plată a țăranilor lipsiți de pămînt sau cu pămînt puțin. Prin direcțiile ei fundamentale, prin forțele ei motrice, prin caracterul ei agrar, antifeudal și antiimperialist, revoluția, în această etapă, constituia, în esența ei, desăvîrșirea sarcinilor burghezo-democratice. În perioada dintre 23 August 1944 și 6 martie 1945, Partidul Comunist a mobilizat masele la lupta pentru victoria în războiul antifascist, pentru înfăptuirea reformei agrare, pentru zdrobirea uneltirilor burghezo-moșierimii și guvernelor cu majoritate reacționară susținute de imperialiștii americani și englezi, pentru demascarea social-democrației de dreapta aliate cu forțele reacționare. În focul acestei lupte s-a consolidat alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare, sub conducerea clasei muncitoare, s-a creat condiția de bază pentru instaurarea puterii populare. De altfel, poziția claselor exploatatoare suferise o lovitură decisivă prin biruința insurecției de la 23 August și prin eliberarea țării de către Armata Sovietică. Puterea burgheziei și moșierimii a văzut înălțîndu-se amenințător în fața ei noi forțe, care alcătuiau, în fapt, elementele puterii democrat-populare în plină organizare. Aceste forțe erau reprezentate de Frontul Național-Democrat, în care se găseau reunite, sub conducerea Partidului Comunist, partidele și grupările democratice, de gărzile

patriotice, de comitetele sindicale, de masele muncitoare, ce-și spuneau răspicat cuvîntul în fabrici și uzine, de comitetele țărănești care, în ciuda rezistenței moșierești, trecuseră la realizarea reformei agrare. Conduse de Partidul Comunist, masele populare izgoneau prefecții, primarii și pretorii reacționari, unelte ale burgheziei și moșierimii, și-i înlocuiau cu oameni credincioși poporului. În felul acesta, problema puterii și-a găsit soluția necesară, prin instaurarea, la 6 martie 1945, a primului guvern democrat, prezidat de doctorul Petru Groza. Ziua de 6 martie 1945 marchează începutul puterii democrat-populare, care, în această primă etapă a procesului revoluționar, exprima dictatura democrat-revoluționară a proletariatului și țărănimii, sub conducerea proletariatului. Regimul de democrație populară reprezintă o cucerire de însemnătate istorică a poporului, este fructul luptei lui pline de jertfe împotriva opresorilor, pentru o viață mai bună, pentru o rînduială socială dreaptă. Făurind un larg front democratic, Partidul a cuprins în această formație, pe lîngă aliații clasei muncitoare din această etapă a revoluției, și unele elemente burgheze, a căror prezență, fără a afecta esența puterii populare, era necesară, pentru a permite organizarea unui atac concentrat împotriva forțelor principale ale burgheziei și moșierimii, împotriva partidelor „istorice" susținute de imperialiștii de peste hotare. Scurt timp după instalarea sa, guvernul democrat a legiferat reforma agrară, a cărei înfăptuire fusese începută de către masele țărănești, cu sprijinul și sub conducerea clasei muncitoare. Din inițiativa Partidului Comunist, care introdusese în programul de guvernare al Frontului Național-Democrat împroprietărirea țăranilor, țărănimea a procedat la împărțirea moșiilor, în ciuda rezistenței guvernelor cu majoritate reacționară, Sănătescu și Rădescu. Acțiunea maselor țărănești a fost consacrată de puterea de stat, prin legea asupra reformei agrare din 22 martie 1945. Reforma agrară a constituit o lovitură hotărîtoare aplicată moșierimii, care a fost lichidată ca clasă. Puterea ei economică și politică a fost nimicită. A fost astfel înlăturată de pe arena politică una din forțele cele mai reacționare, care constituia un obstacol însemnat în calea democratizării țării noastre și dezvoltării ei. Prin lupta lui hotărîtă pentru interesele vitale ale maselor largi țărănești, Partidul a cimentat alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare, determinînd sporirea încrederii acesteia în forța politică a proletariatului. Procesul de democratizare trebuia să se întemeieze pe dezvoltarea economică a țării, pe lichidarea stării de înapoiere în care regimul burghezo-moșieresc ținuse industria și agricultura și pe care anii de război și de jaf fascist o agravaseră considerabil. Conferința națională a Partidului Comunist din octombrie 1945, procedînd la o analiză profundă a situației interne și internaționale, a situației economice și financiare a Romîniei, a precizat liniile politicii Partidului, sarcinile lui în domeniul economic, politic, organizatoric și ideologic, punînd un accent deosebit pe necesitatea industrializării și electrificării țării.

Rezoluția Conferinței arată că, „pentru a pune în valoare toate bogățiile pămîntului țării noastre, pentru a înzestra economia noastră agricolă cu mașini moderne, pentru a utiliza la maximum capacitatea industriei noastre, este, în primul rînd, necesară refacerea și dezvoltarea industriei grele, metalurgice și extractive".

Partidul punea astfel bazele politicii sale marxist-leniniste în domeniul industrializării, pentru care crearea unei industrii grele reprezintă elementul

fundamental și chezășia dezvoltării tuturor ramurilor industriale ca și a economiei agricole.

Pentru promovarea procesului de democratizare, lichidarea moștenirii reacționare lăsate de regimul burghezo-moșieresc era o necesitate imperioasă. Atmosfera vieții sociale și de stat trebuia să fie purificată prin îndepărtarea grabnică a tuturor elementelor negative ale trecutului, prin lichidarea hotărîtă a legislației fasciste, a măsurilor de discriminare rasială și națională. Guvernul democrat, în sînul căruia partidul clasei muncitoare constituia forța precumpănitoare, a procedat cu energie la acțiuni de eliminare a acestor situații, prin măsuri legislative adecvate. Politica justă a Partidului, care urmărea lichidarea abuzurilor și fărădelegilor din trecut, vindecarea rănilor războiului, asigurarea și întărirea libertăților democratice, a fost înțeleasă și aprobată de masele largi ale muncitorilor, țăranilor muncitori și intelectualilor progresiști. Ele și-au arătat limpede întreaga lor adeziune în alegerile parlamentare din 19 noiembrie 1946, votînd, în majoritate zdrobitoare, pentru Blocul Partidelor Democrate, în fruntea căruia se găsea Partidul Comunist. Masele populare au respins politica falimentară a partidelor burghezo-moșierești, care au suferit o înfrîngere totală, fiind literalmente desființate, ca forțe politice. Regimul de democrație populară a obținut o victorie strălucită, dovedind că se bucură de sprijinul celor mai largi mase de oameni ai muncii, că politica lui exprimă tocmai voința și aspirațiile acestora. Guvernul democrat ,expresie a voinței populare, a întreprins o acțiune energică de asanare a economiei naționale, de curmare a sabotajului nerușinat al capitaliștilor, de paralizare a încercărilor făcute de dușmanii democrației populare de a provoca haosul financiar și prăbușirea economică a țării. Propunerile făcute de Partidul Comunist în vederea ameliorării situației economice au luat forma unui program, expus de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, pe atunci ministru al Industriei și Comerțului, în ședința Consiliului de Miniștri din 14 iunie 1947. Prin aplicarea măsurilor preconizate de Partidul Comunist, s-a realizat reforma monetară din 15 august 1947, care a avut drept urmare însănătoșirea vieții economice și financiare, dezvoltarea forțelor de producție, creșterea productivității muncii și o distribuție nouă a venitului național, avantajoasă maselor muncitoare, care lovea puternic în poziția elementelor exploatatoare, capitaliste și chiaburești.

Prin aceasta s-a vădit caracterul anticapitalist și esența adînc democratică a reformei monetare.

Astfel politica Partidului Comunist a salvat țara de la dezastrul pe care îl pregăteau cu sînge rece clasele exploatatoare și partidele lor politice. Eforturile regimului democrat-popular au găsit un sprijin extrem de valoros în ajutorul economic, larg și dezinteresat, al Uniunii Sovietice, care a permis țării noastre să-și refacă producția industrială și să pună ordine în finanțe și credit. In felul acesta au rămas zadarnice tentativele de aservire economică ale imperialiștilor. Intreaga politică a Partidului Comunist în procesul realizării sarcinilor revoluției burghezo-democratice, priceperea cu care Partidul a știut să organizeze, să dezvolte și să conducă lupta revoluționară, succesele strălucite obținute în această luptă au determinat o hotărîtoare schimbare a raportului de forțe, în favoarea clasei muncitoare și aliaților ei. Această situație a creat posibilitatea alungării din guvern a celor din urmă reprezentanți ai exploatatorilor. A fost apoi lichidată monarhia, care

aproape un secol a asuprit și exploatat nemilos poporul muncitor, fiind principalul reazim al regimului burghezo-moșieresc, o citadelă a reacțiunii. Lupta clasei muncitoare, în alianță cu țărănimea muncitoare, în frunte cu Partidul, a dus la instituirea dictaturii proletariatului și la proclamarea Republicii Populare Romîne, stat al oamenilor muncii de la orașe și sate. Învățătura leninistă despre transformarea revoluției burghezo-democratice în revoluție socialistă a căpătat o nouă confirmare. S-a schimbat astfel conținutul de clasă al democrației populare. Cucerirea întregii puteri de către clasa muncitoare, prin revoluția socialistă, a deschis, în istoria țării noastre, măreața epocă a construirii socialismului. În pragul acestei epoci se situează un eveniment de o însemnătate excepțională pentru lupta clasei muncitoare din țara noastră, pentru dezvoltarea ulterioară a procesului revoluționar, pentru succesul operei de construcție socialistă. În februarie 1948 a fost înfăptuită unitatea politică, organizatorică și ideologică a clasei muncitoare, prin constituirea Partidului Muncitoresc Romîn, la primul său Congres. Aceasta a fost o izbîndă strălucită a proletariatului din țara noastră. A luat sfîrșit dezbinare din sînul clasei muncitoare, s-a realizat unitatea ei de voință și de acțiune, sub conducerea unui partid unic, revoluționar, marxist-leninist. Pentru înfăptuirea acestei unități, Partidul Comunist a luptat fără întrerupere, de la întemeierea sa, știind bine că numai ea face cu putință realizarea măreței sarcini istorice a proletariatului, construirea societății comuniste. „Partidul Muncitoresc Romîn — arată tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în raportul prezentat la Congresul I — se încheagă ca un partid al luptei neîmpăcate împotriva exploatării, împotriva tuturor exploatatorilor muncitorimii și ai țărănimii muncitoare, pentru dezvoltarea mai departe a democrației populare, pe care noi o considerăm ca drum spre realizarea mărețului nostru scop final — societatea socialistă și societatea comunistă“

Luînd în mîinile sale întreaga putere, clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea muncitoare, a trecut la înfăptuirea sarcinilor revoluției socialiste, dintre care cea mai însemnată era aceea a construirii bazei economice a socialismului, prin industrializarea socialistă și transformarea socialistă a agriculturii. Sub conducerea înțeleaptă a Partidului Muncitoresc Romîn, folosind puterea sa politică, pîrghia puternică a statului democrat-popular, poporul muncitor a înfăptuit, prin munca sa eroică, prin entuziasmul său clocotitor, această sarcină primordială, într-o perioadă istorică scurtă. Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn din iunie 1960 a arătat că, în Republica Populară Romînă, a fost creată baza economică a socialismului. Pe drumul transformării structurale, socialiste a economiei noastre, actul revoluționar al naționalizării principalelor întreprinderi industriale, miniere, bancare, de asigurări și de transport, din 11 iunie 1948, a constituit momentul inițial, de o excepțională însemnătate. Principalele mijloace de producție au devenit proprietatea statului socialist, ca bunuri ale poporului, fiind smulse din mîinile burgheziei exploatatoare. În urma actului naționalizării, s-a pus capăt exploatării oamenilor muncii în întreprinderile naționalizate, a fost deschisă calea creșterii continue și rapide a forțelor de producție în industrie, prin lichidarea relațiilor capitaliste, prin statornicirea relațiilor socialiste și prin eliberarea uriașei energii creatoare a celor ce muncesc. Naționalizarea a făcut cu putință conducerea planificată a economiei și a creat condițiile trecerii la opera de industrializare socialistă.

În această operă vastă și complexă, rolul conducător al Partidului a fost factorul hotărîtor al victoriei de însemnătate istorică, pe care au cîștigat-o oamenii muncii din țara noastră. În înfăptuirea politicii sale consecvente de industrializare socialistă, Partidul Muncitoresc Romîn a urmat, cu fermitate nedezmințită, principiile învățăturii marxist-leniniste privitoare la construcția socialismului. El a întemeiat întregul proces al industrializării pe dezvoltarea cu precădere a industriei grele, asigurînd în acest fel dezvoltarea neîntreruptă a celorlalte ramuri ale industriei și economiei naționale în ansamblu, înfăptuirea tot mai cuprinzătoare a reproducției și ridicarea continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii. Astăzi, cînd baza economică a socialismului a fost făurită, cînd țara noastră a pășit în noua etapă a desăvîrșirii construcției socialiste, urmărind linia ascendentă a impetuoasei dezvoltări industriale, realizarea primelor două planuri economice anuale și apoi a sarcinilor celor două planuri cincinale, putem fi mîndri de înfăptuirile excepționale ale poporului nostru muncitor și ale glorioasei lui avangărzi revoluționare. Aparține trecutului starea de înapoiere, în care se găsea țara sub stăpînirea burghezo-moșierească. În locul industriei rudimentare din acea epocă a crescut puternica industrie socialistă de astăzi. Au cunoscut o creștere considerabilă ramurile industriale de însemnătate decisivă pentru dezvoltarea întregii economii: industria siderurgică, industria constructoare de mașini, industria chimică, producția de energie electrică. Este suficient să amintim că producția industriei constructoare de mașini a fost, în 1960, de zece ori mai mare decît în 1938, că producția de oțel a crescut de la 284.000 tone, în 1938, la 1.700.000 tone, în 1960, că, în industria chimică, nivelul din anul 1960 a fost de mai bine de 11 ori mai înalt decît cel din 1938.

Prin realizarea și depășirea planului de 10 ani de electrificare a țării, aprobat de Plenara Comitetului Central al P.M.R. din octombrie 1950, producția de energie electrică, ce reprezenta 1,1 miliarde kWh în 1938, a atins, în 1960, 7,7 miliarde kWh. În anul 1960 s-a realizat numai în 11 săptămîni întreaga producție industrială din 1938. Pe întinsul țării, în toate regiunile ei, se înalță obiective industriale de mare însemnătate, hidrocentrale și termocentrale, furnale și laminoare, uzine constructoare de mașini, combinate chimice, rafinării, numeroase fabrici producătoare de bunuri de larg consum. Industria țării noastre s-a îmbogățit cu noi ramuri în domeniul construcției de mașini, industriei producătoare de autocamioane, de tractoare și mașini agricole, de utilaj petrolier și minier, de utilaj energetic și mașini electrotehnice. Este necesar să subliniem ritmul intens de creștere a industriei noastre socialiste. Pentru perioada 1956—1961, acest ritm a fost de 10,8%. Precum a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în raportul prezentat la cel de-al III-lea Congres al P.M.R., creșterea producției industriale constituie dovada incontestabilă a superiorității economiei socialiste asupra economiei capitaliste. Ritmul accelerat de dezvoltare reprezintă o lege generală a socialismului și constituie chezășia victoriei lui neîndoielnice în întrecerea pașnică cu capitalismul. În politica de industrializare socialistă, realizarea continuă a progresului tehnic constituie obiectul unei constante preocupări a Partidului Muncitoresc Romîn. Introducerea, pe scară largă, a tehnicii celei mai înaintate, înzestrarea uzinelor și fabricilor cu utilajul tehnic cel mai modern, folosirea metodelor înaintate de muncă

și calificarea înaltă a muncitorilor sînt factorii care explică însemnata creștere a productivității muncii în industrie și reducerea prețului de cost al produselor industriale. Pe seama ridicării productivității muncii s-a realizat, în perioada 1955—1960, mai mult decît trei sferturi din sporul producției industriale.

Construirea bazei economice a socialismului a pus în fața P.M.R. și puterii populare, pe lîngă problema industrializării socialiste, și sarcina deosebit de complexă a atragerii maselor țărănimii muncitoare pe făgașul construcției socialismului, sarcina transformării socialiste a agriculturii. Socialismul nu putea să fie construit numai în industrie. Înfăptuirea economiei socialiste unitare, în industrie și agricultură, reprezintă obiectivul principal urmărit de constructorii vieții noi, socialiste. Înlocuirea relațiilor de producție întemeiate pe mica proprietate prin relațiile de producție socialiste, constituie calea unică, pe care se asigură dezvoltarea forțelor de producție în agricultură, folosirea tehnicii moderne, înaintate în producția agricolă, ridicarea nivelului de trai, material și cultural, al țărănimii muncitoare. Linia politică a Partidului Muncitoresc Romîn în problema transformării socialiste a agriculturii a fost exprimată cu toată claritatea în Rezoluția Plenarei C.C. din 3—5 martie 1949, în care se arată că numai unirea micilor gospodării țărănești individuale în mari gospodării colective va elibera țăranul sărac și mijlocaș de exploatarea chiaburească, de mizerie și ignoranță. Aplicînd cu fermitate politica de atragere, pe calea liberului consimțămînt, a țărănimii muncitoare pe drumul socialismului, desfășurînd cu răbdare o muncă intensă de convingere, Partidul Muncitoresc Romîn a înregistrat succese hotărîtoare în opera de cooperativizare a agriculturii, realizînd o dezvoltare considerabilă și o lărgire continuă a sectorului socialist.

Făcînd bilanțul acestei rodnice activități, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a subliniat, în raportul prezentat la Congresul al III-lea al Partidului, desfășurarea largă a procesului de transformare socialistă a agriculturii, care a cuprins aproape întreaga țărănime. La mijlocul anului 1960, cooperativizarea agriculturii era realizată în linii generale, îmbrățișînd peste patru cincimi din suprafața arabilă și din numărul familiilor țărănești. În virtutea adîncilor schimbări ce s-au produs în relațiile de producție la sate, a fost realizată desființarea tuturor rămășițelor exploatării în agricultură. În felul acesta a fost lichidată ca clasă chiaburimea și a dispărut pentru totdeauna, în țara noastră, exploatarea omului de către om. Procesul de cooperativizare a agriculturii a determinat transformări radicale în lumea satelor noastre, în condițiile traiului material și spiritual al țăranilor muncitori. Vechile metode rudimentare de lucrare a pămîntului au fost, pe scară largă, înlăturate și au făcut loc tehnicii agricole înaintate. Agricultura noastră socialistă folosește zeci de mii de mașini agricole, tractoare, semănători și cultivatoare mecanice, combine, batoze. Producția agricolă a înregistrat progrese foarte însemnate prin aplicarea sistematică a metodelor agrotehnice înaintate, prin organizarea temeinică a muncilor agricole. A crescut nivelul de trai material al țăranilor muncitori, care se hrănesc, se îmbracă și locuiesc în condiții tot mai bune. Țărănimea muncitoare folosește, pe scară tot mai largă, achizițiile tehnicii și civilizației moderne, electricitatea, cinematograful, radioul, care pătrund tot mai mult în viața satului.

Opera de construcție socialistă include, ca un element de mare însemnătate, revoluția culturală, făurirea unei culturi noi, socialiste în conținut și naționale în formă. Sub îndrumarea P.M.R., făurirea și dezvoltarea culturii socialiste au înregistrat succese strălucite, în toate domeniile de manifestare ale activității spirituale. Politica partidului de culturalizare a maselor a avut drept rezultat lichidarea neștiinței de carte și o apreciabilă ridicare a nivelului cultural al oamenilor muncii de la orașe și sate. Prin restructurarea profundă a învățămîntului de toate gradele, s-a făurit școala nouă, socialistă, pusă în slujba poporului muncitor și strîns legată de cerințele construcției socialiste. Învățămîntul din țara noastră pregătește cadrele de intelectuali și tehnicieni necesari construcției economice și culturale. O comparație între anul școlar 1938—1939 și anul școlar 1959—1960 ne arată că numărul elevilor din școlile elementare a crescut de la 1.575.000 la peste 2.135.000, acela al elevilor din școlile medii a crescut de la 29.000 la peste 200.000, iar acela al elevilor din școlile profesionale și tehnice de la 54.000 la 149.000. În învățămîntul superior, în anul 1938, existau 33 de facultăți, cu 26.000 de studenți. În 1960, numărul lor s-a ridicat la 88, cu 62.000 studenți.

Un însemnat aport la opera de culturalizare au adus bibliotecile, căminele culturale, teatrele, cinematografele, al căror număr a crescut considerabil. De asemenea s-a extins larg radiodifuzarea și radioficarea. Educați de Partid în spiritul dragostei de popor și atașamentului față de cauza măreață a socialismului, oamenii de știință, scriitorii și artiștii țării noastre participă cu entuziasm la făurirea și dezvoltarea culturii socialiste, îmbogățind patrimoniul cultural cu opere valoroase, în domeniul cercetării științifice, al creației literare și artistice. În anii construcției socialiste, știința și cultura au cunoscut o înflorire fără precedent, iar realizările lor strălucite au fost puse la dispoziția oamenilor muncii, ca bunuri ale poporului muncitor. În opera de construcție socialistă, în domeniul economiei și al culturii, clasa muncitoare și țărănimea muncitoare s-au folosit de sprijinul puternic al statului nostru socialist, al cărui rol, de însemnătate excepțională, a fost totdeauna subliniat în documentele Partidului nostru.

Prin funcția lui economico-organizatorică și prin aceea cultural-educativă, statul democrat-popular, înfăptuind politica marxist-leninistă a P.M.R., a organizat, îndrumat și condus procesul de dezvoltare industrială și agricolă și activitatea de creație culturală în direcția realizării obiectivelor planificate, pentru succesul operei de construcție socialistă. Stimulînd creșterea continuă a forțelor de producție și valorilor spirituale, el a determinat ridicarea neîntreruptă a nivelului de trai, material și cultural, al oamenilor muncii, cărora le asigură folosirea integrală a largilor drepturi și libertăți consfințite de Constituția R.P.R. și de legile țării. De aceea, grija pentru întărirea continuă a statului nostru democrat-popular se găsește în centrul preocupărilor Partidului Muncitoresc Romîn, a cărui linie politică, expresie a intereselor vitale ale poporului, se reflectă în activitatea organelor statale. În această activitate, întemeiată pe participarea directă, activă și efectivă a celor mai largi mase de oameni ai muncii la soluționarea problemelor de interes general, se concretizează democratismul profund al orînduirii noastre sociale, care asigură egalitatea reală și libertatea reală a celor ce muncesc, fără deosebire de sex sau de apartenență na-

ţională, oferind tuturora posibilitatea de a-şi afirma deplin aptitudinile şi talentele, pentru binele colectivităţii.

În anii puterii populare, în procesul construirii socialismului, şi-a găsit soluţionarea întreagă şi definitivă, în spiritul învăţăturii marxist-leniniste, problema naţională. Aplicarea consecventă a politicii partidului în problema naţională a avut drept rezultat realizarea egalităţii integrale în drepturi a minorităţilor naţionale cu poporul romîn, a unităţii frăţeşti a oamenilor muncii de toate naţionalităţile.

Politica naţională marxist-leninistă a Partidului Muncitoresc Romîn sprijină şi stimulează dezvoltarea culturală a tuturor naţionalităţilor în limbile lor, îndrumînd acest proces pe făgaşul luminos al socialismului, pe drumul fecund al internaţionalismului proletar şi patriotismului socialist.

Cultura nouă, socialistă a minorităţilor naţionale se înalţă pe aceeaşi temelie a noilor realităţi economice, sociale şi politice ca şi cultura socialistă a poporului romîn. Între aceste culturi nu există şi nu poate exista nici o barieră de despărţire şi izolare. Sub semnul socialismului, care apropie şi unifică, ele cresc şi se întăresc, în procesul unei rodnice influenţări reciproce.

În viaţa partidului, a clasei muncitoare şi a întregului nostru popor, Congresul al III-lea a constituit un eveniment de excepţională semnificaţie. Făcînd bilanţul marilor înfăptuiri ale oamenilor muncii în anii precedenţi, Congresul a subliniat biruinţa socialismului în ţara noastră şi a trasat, prin directivele privitoare la planul de şase ani şi prin liniile directoare ale planului de dezvoltare a economiei naţionale în perspectivă, un program de activitate larg şi cuprinzător, pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste şi pentru crearea condiţiilor trecerii treptate la construirea comunismului.

Oamenii muncii din patria noastră, muncitorii, ţăranii muncitori şi intelectualii, au dat aprobarea lor întreagă şi entuziastă acestui măreţ program de muncă şi de luptă şi au pornit cu avînt la înfăptuirea sarcinilor planului de şase ani, obţinînd succese însemnate. Nu există nici o îndoială că prevederile planului vor fi îndeplinite şi depăşite. În lupta pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste, victoria este garantată de munca eroică, de activitatea creatoare a poporului muncitor şi de faptul că întreagă această operă este călăuzită de viteazul şi înţeleptul Partid Muncitoresc Romîn, avangarda revoluţionară a clasei muncitoare, a cărui linie politică justă se întemeiază pe învăţătura ştiinţifică a marxism-leninismului, a cărui nedesminţită fidelitate faţă de cauza poporului muncitor s-a afirmat cu tărie în luptele aspre purtate de el în cei patruzeci de ani de glorioasă existenţă.

Partidul nostru a apărat totdeauna şi apără cu intransigenţă puritatea ideologică a principiilor socialismului ştiinţific. El a demascat şi zdrobit poziţiile antimarxiste ale deviatorilor şi a respins cu tărie încercările oportuniste şi revizioniste de a altera substanţa învăţăturii marxist-leniniste, de a o transforma într-o doctrină liberală, acceptabilă burgheziei.

Alături de toate partidele comuniste şi muncitoreşti, el a dat o viguroasă ripostă reprezentanţilor revizionismului contemporan, dezvăluind poziţia lor trădătoare de agenţi ai burgheziei imperialiste, de duşmani ai clasei muncitoare şi ai socialismului. De la tribuna Congresului al III-lea, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat necesitatea de a combate concepţiile antimarxiste ale revizioniştilor în problemele fundamentale ale contempora-

neităţii. El a demonstrat caracterul fals şi duşmănos al tezelor revizioniste, prin care se tăgăduieşte rolul conducător al partidului şi rolul statului socialist, ca instrument al construirii socialismului.

Partidul Muncitoresc Romîn, apărător consecvent al principiului leninist al posibilităţii coexistenţei paşnice a ţărilor cu orînduiri sociale diferite, consideră însă că această coexistenţă nu trebuie să fie înţeleasă ca o renunţare la lupta ideologică, că ea nu exclude înfruntarea dintre ideologiile opuse, ci presupune tocmai cea mai intensă luptă ideologică. În etapa de desăvîrşire a construcţiei socialiste, în care se găseşte acum ţara noastră, activitatea ideologică trebuie să urmărească, în primul rînd, combaterea influenţelor şi manifestărilor ideologiei burgheze. „În prezent — arată tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej — activitatea ideologică, munca de lichidare a înrîuririlor educaţiei burgheze din conştiinţa oamenilor este tărîmul principal al luptei de clasă, al luptei între vechi şi nou“.

Sub conducerea Partidului, oamenii muncii din patria noastră au cîştigat victorii de însemnătate istorică. Sub aceeaşi îndrumare fermă ei îndeplinesc acum sarcinile noii etape istorice. În munca şi lupta lor, ei vor simţi, ca şi pînă acum, ajutorul larg, dezinteresat şi multilateral al ţărilor lagărului socialist şi, în primul rînd, al Uniunii Sovietice, marea şi puternica ţară a constructorilor comunismului, a cărei vastă experienţă reprezintă un nepreţuit tezaur de învăţăminte pentru toate ţările ce s-au angajat pe calea socialismului. Muncind cu avînt pentru creşterea şi înflorirea patriei lui socialiste, poporul nostru luptă, alături de toate popoarele lagărului socialist şi de toate forţele progresiste din lume, pentru apărarea păcii, pentru biruinţa politicii de pace şi coexistenţă paşnică a Partidului Muncitoresc Romîn, a tuturor partidelor comuniste şi muncitoreşti, a tuturor ţărilor socialiste.

Cei patruzeci de ani de luptă eroică a partidului pentru libertatea şi fericirea poporului muncitor reprezintă un drum glorios de strălucite izbînzi, drumul triumfului politicii lui marxist-leniniste, ferme şi consecvente, drumul victoriei revoluţiei socialiste şi construcţiei socialismului în patria noastră. Acest drum victorios a fost presărat cu nenumărate jertfe, a fost stropit cu sîngele celor mai buni fii ai poporului, căzuţi în lupta pentru cauza lui dreaptă. Teroarea sălbatică a regimului burghezo-moşieresc, metodele bestiale de exterminare, folosite de călăii siguranţei şi de temnicerii claselor exploatatoare, n-au putut frînge dîrzenia comuniştilor, n-au putut împiedica lupta revoluţionară a Partidului, care a rămas, în mijlocul furtunilor, neclintit în fidelitatea lui faţă de atotbiruitoarea învăţătură marxist-leninistă, faţă de cauza măreaţă a eliberării oamenilor muncii. În legătură indisolubilă cu masele, cu poporul, Partidul a găsit şi găseşte totdeauna izvorul tăriei lui, hotărîrii lui neclintite de a învinge.

Întîmpinînd cu noi şi însemnate succese în muncă, cu nespusă bucurie şi dragoste fierbinte măreaţa sărbătoare de la 8 mai, oamenii muncii din ţara noastră, strîns uniţi în jurul Partidului lor drag, păşesc sub steagul lui neînvins, spre noi şi strălucite victorii.

I. DAVIDSOHN şi A. LOGHIN